

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ» ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 4(12) қазан-желтоқсан 2017
ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
**ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ
журнал**

2017, № 4(12)

EDU.E-HISTORY.KZ
электронный научный журнал

2017, № 4(12)

EDU.E-HISTORY.KZ
electronic scientific journal

2017, № 4(12)

Құрылтайшы:

Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Басредактор

Қабылдинов Зиябек Ермұханұлы

Редакциялық алқа:

Р. Абдуллаев (Өзбекстан), Н. Аблажей (Ресей), Б. Аяған, М. Әбусейітова, С. Әжіғали,
Н. Әлімбаев, Б. Байтанаев, Қ. Жұмағұлов, Ғ. Кенжебаев, Б. Көмеков,
Мансура-Хайдар (Үндістан), Р. Масов (Тәжікстан), Ә. Мұқтар, В. Плоских (Қырғызстан),
Ю. Петров (Ресей), О. Смағұлов, Сон Ен Хун (Оңтүстік Корея), Е. Сыдықов,
У. Фиерман (АҚШ), А.Чубарьян (Ресей)

Жауапты редактор:

З. Төлєнова

Редактор:

Р. Көбеев

Редакцияның мекен-жайы:

050100, Қазақстан Республикасы,

Алматы қ.,

Шевченко көшесі, 28,

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты,
«Edu.e-history.kz»

электрондық ғылыми журналының редакциясы

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Электрондық мекен-жай: <https://edu.e-history.kz/>

Ғылыми журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 ж. 29 қазанында тіркелген.
Тіркеу нөмірі № 14602-ИА. Жылына 4 рет жарияланады (электронды нұсқада).

Мақалаларды қайта бастырып жариялағанда, микрофильмге және басқа да көшірмелерге
түсіргенде міндетті түрде журналға сілтеме жасау қажет.

Учредитель и издатель:

РГП на ПХВ «Институт истории и этнологии им.Ч.Ч. Валиханова»
Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан

Главный редактор

Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

Р. Абдуллаев (Узбекистан), Н. Аблажей (Россия), Б. Аяган, М. Абусейтова, С. Ажигали,
Н. Алимбай, Б. Байтанаев, К. Жумагулов, Г. Кенжебаев, Б. Комекоев,
Мансура-Хайдар (Индия), Р. Масов (Таджикистан), А. Муктар, В. Плоских (Кыргызстан),
Ю. Петров (Россия), О. Смагулов, Сон Ён Хун (Южная Корея), Е. Сыдыков,
У. Фиерман (США), А. Чубарьян (Россия)

Ответственный редактор:

З. Толенова

Редактор:

Р. Кубеев

Адрес редакции:

050010, Республика Казахстан,

г. Алматы,

ул. Шевченко, 28.

Институт истории и этнологии имени Ч.Ч. Валиханова,
«Edu.e-history.kz»

Редакция электронного научного журнала

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Сайт журнала: <https://edu.e-history.kz/>

Научный журнал зарегистрирован в Комитете связи, информатизации и информации
Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, свидетельство о регистрации:
№ 14602-ИА от 29.10.2014 г. Публикуется 4 раза в год (в электронном формате).

При повторной публикации статей, съемке на микрофильмах и других копиях необходимо
обязательно ссылаться на журнал.

Founder and publisher:

RSE on REM "Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology"
of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of
Kazakhstan

Editor-in-chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Editorial board:

R. Abdullaev (Uzbekistan), N. Ablazhey (Russia), B. Ayagan, M. Abuseyitova, S. Azhigali,
N. Alimbai, B. Baitanaev, K. Zhumagulov, G. Kenzhebaev, B. Komekov,
Mansura-Khaidar (India), R. Masov (Tajikistan), A. Muktar, V. Ploskikh (Kyrgyzstan),
Y. Petrov (Russia), O. Smagulov, Song Yong Hoon (South Korea), E. Sydykov,
W. Fierman (USA), A. Chubaryan (Russia)

Executive editor:

Z. Tolenova

Editor:

R. Kobeev

Editorial address:

050010, Republic of Kazakhstan,
Almaty,
28 Shevchenko Str.
Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology,
«Edu.e-history.kz»
Editorial electronic scientific journal
Phone: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59
E-mail: edu.history@bk.ru
Journal website: <https://edu.e-history.kz/>

The scientific journal is registered at the Committee for Communications, Informatization and
Information of the Ministry for Investments and Development of the Republic of Kazakhstan, r
egistration certificate:

No. 14602-IIA dated October 29, 2014. The journal is published 4 times a year (in electronic
format).

When re-publishing articles, shooting on microfilm and other copies, it is necessary to refer to the
journal.

ҒТАХР / МРНТИ / IRSTI 03.20.
 ӘОЖ / УДК / UDK 341.7

ҚАЗАҚСТАН МЕН ЕУРОПАЛЫҚ ОДАҚ АРАСЫНДАҒЫ САУДА -ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР

Нұрсұлтанова Л.Н.¹, Санатова М.К.²

¹Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ Аймақтану кафедрасының профессоры, т.ғ.д.

²Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ (Астана қ-сы, Қазақстан) магистрант

Аңдатпа. Бұл мақалада авторлар Қазақстан мен Еуропалық Одақтың жетекші елдері арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастықты қарастырады. Еуропалық Одақ біздің республикамыздың негізгі сауда әріптесі болып табылады. Тәуелсіздік жылдарында Қазақстан Германия, Ұлыбритания және Францияның сенімді және жауапты серіктесі болды. Қазақстанға шетелдік инвестициялардың 40% -дан астамы Еуропалық Одақ елдерінен келді.

Түйін сөздер: Қазақстан, Еуропалық Одақ, инвестициялар, сыртқы сауда

ТОРГОВО - ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КАЗАХСТАНОМ И ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ

Нурсултанова Л.Н.¹, Санатова М.К.²

¹ЕҰУ им. Л.Н. Гумилева (г. Астана, Казахстан) доктор исторических наук, профессор

²ЕҰУ им. Л.Н. Гумилева (г. Астана, Казахстан) магистрант

Аннотация. В данной статье авторы рассматривают сотрудничество между Казахстаном и ведущими странами Европейского Союза в торгово-экономической сфере. Европейский Союз является основным торговым партнером нашей республики. За годы независимости Казахстан зарекомендовал себя в качестве надежного и ответственного партнера Германии, Великобритании и Франции. Свыше 40% иностранных инвестиции в Казахстан пришли именно из государств Европейского Союза.

Ключевые слова: Казахстан, Европейский Союз, инвестиции, внешняя торговля

TRADE AND ECONOMIC RELATIONS BETWEEN KAZAKHSTAN AND THE EUROPEAN UNION

Nursultanova L.N.¹, Sanatova M.K.²

¹L.N. Gumilyov Eurasian National University (Astana, Kazakhstan) Doctor of Historical Sciences, Professor

²L.N. Gumilyov Eurasian National University (Astana, Kazakhstan) master's student

Abstract. In this article, the authors consider cooperation between Kazakhstan and the leading countries of the European Union in the trade and economic sphere. The European Union is the main trade partner of our republic. Over the years of independence, Kazakhstan has established itself as a reliable and responsible partner of Germany, Britain and France. Over 40% of foreign investments in Kazakhstan

came from the countries of the European Union.

Keywords: Kazakhstan, European Union, investments, international trade

Кіріспе

Қазақстан мен ЕО арасындағы қатынастардың құқықтық негізі 1999 жылғы шілдеде күшіне енген серіктестік пен ынтымақтастық туралы келісім. Сондай-ақ, 2015 жылғы 21 желтоқсанда Астанада ҚР мен ЕО арасындағы қатынастарды одан әрі жан-жақты дамытуға жәрдемдесу мақсатында «Кеңейтілген серіктестік және ынтымақтастық туралы келісімге» қол қойылды.

Осы құжатқа қол қою Астанада 2015 жылғы 21 желтоқсанда өтті және еліміз бен ЕО арасындағы қатынастарда жаңа кезең болды. 2016 жылғы 17 наурызда ҚР Парламенті Сенаты осы келісімді ратификациялады.

Қазақстан посткеңестік кеңістіктегі Еуропалық Одақпен осындай деңгейдегі келісім жасасқан тұңғыш мемлекет болды. Құжат Қазақстан мен ЕО арасындағы өзара іс-қимылдың барлық спектрі бойынша ынтымақтастықты тереңдетуді көздейтін кең құқықтық платформа болып табылады. Келісім 29 бағытты қамтиды. Олар саяси, халықаралық және аймақтық қауіпсіздік, қарусыздану, сауда-экономикалық және инвестиция мәселелері, инфрақұрылымды дамыту, сондай-ақ инновациялық, мәдениет, спорт және туризм, оның ішінде басқа да салаларда терроризмге қарсы күрес, ұйымдасқан қылмыс және сыбайлас жемқорлықты қоса алғанда, құқықтық саладағы ынтымақтастықты күшейту жоспарлануда [1].

Орталық Азия сарапшылары атап өткендей, осы құжаттың конструктивті элементтері ресми түрде Орталық Азия республикаларына қатысты ЕО саясатының екі деңгейлі сипатын ресми түрде мойындады: аймақ елдерінің мүддесіне сай келетін екі жақты және өңірлік тәсіл.

1993 жылдан 2010 жылға дейін Еуропалық Одақтың Қазақстан экономикасына 52 миллиард АҚШ доллары инвестицияланды, ал 2011 жылы ЕО елдерімен сауда көлемі 50 миллиард долларға жетті. Қазақстан Орталық Азиядағы ЕО-ның негізгі экономикалық серіктесі болды.

Сауда-экономикалық қатынастарды дамытудың жоғары қарқынына қол жеткізілді. ЕО Қазақстан мен Ресейдің алдында тұрған негізгі сауда және инвестициялық әріптесі болып табылады. ЕО Қазақстанның сыртқы сауда айналымының жартысынан астамын және Қазақстанның экономикасына тартылған шетел капиталының 49% -ын құрайды. 2015 жылы ЕО елдерімен сыртқы сауда айналымы 31 млрд. АҚШ долларын құрады (импорт - 3,8 млрд. АҚШ доллары, экспорт - 24,3 млрд. АҚШ доллары).

2005 жылдан бастап 2015 жылдың қыркүйегіне дейінгі кезеңде ЕО елдерінен Қазақстан экономикасына тікелей инвестициялардың ағыны 107,4 млрд. АҚШ долларын құрады (жалпы тартылған 218 млрд. АҚШ долларынан). Негізгі инвесторлар - Голландия, Франция, Ұлыбритания және Италия.

2015 жылы 11 ай ішінде Қазақстан мен ЕО арасындағы сыртқы сауда айналымы 28,5 млрд. АҚШ долларынан асты, бұл осы кезеңде Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымының жалпы көлемінің 50,4% -на сәйкес келеді.

2005 жылдан бастап 2015 жылдың бірінші жартыжылдығына дейін Қазақстанның ЕО елдеріне тікелей инвестицияларының жалпы ағыны шамамен 105 млрд. АҚШ долларын құрады (барлығы 215 млрд. АҚШ доллары көлемінде тікелей шетелдік инвестиция тартылды).

ЕуроОдақпен тұрақты, гүлденген және ұзақ мерзімді ынтымақтастық Қазақстан Республикасының ұлттық мүдделеріне толығымен сай келеді, 2050 жылға арналған Стратегияда белгіленген мақсаттар мен міндеттерге және Қазақстан Республикасының сыртқы саяси тұжырымдамасына сәйкес келеді. Президент Нұрсұлтан Назарбаевтың айтуынша, «Астана мен Брюссель арасындағы серіктестік пен ынтымақтастықты кеңейту» туралы келісімге қол қою Қазақстанның Еуропалық Одақпен қарым-қатынастарында жаңа тарауды ашады.

Қазақстан мен Еуропа елдерінің арасындағы қарым-қатынастардың келешегі Еуропа аймағы әлемнің саяси және экономикалық орталықтарының бірі болып саналатындығына негізделген, сонымен қатар Еуропалық Одақтың ішкі интеграциялық үрдістері күшті дамыған. Сондай-ақ, Орталық Азия шикізат әлеуетіне, геостратегиялық ұстанымға және әлемдегі тұрақтылықты сақтауда осы өңір елдерінің рөлін арттыруға байланысты үлкен қызығушылық тудырады.

Қазақстан мен Германия арасындағы ынтымақтастықтың негізгі бағыттарын айқындайтын берік нормативтік құқықтық база бар. Қазақстан-Германия ынтымақтастығының негізін қалаған негізгі құжаттардың бірі 1992 жылы қол қойылған экономика, өнеркәсіп, ғылым мен техника саласындағы ауқымды ынтымақтастықты дамыту туралы ҚР мен ГФР арасындағы келісім болды. Сол кезден бастап неміс кәсіпкерлері қазақстандық бизнеске қызығушылық таныта бастады.

Германия Қазақстанның ЕО-дағы негізгі әріптестерінің қатарына кіреді. Байланыс және телекоммуникация саласында «Қазақтелеком» АҚ үшін жабдықтар сатып алуға бөлінген 500,0 млн. құрайтын германдық несие арқылы «Қазақстандық байланыс желілерін жаңғырту және кеңейту» жобасы жүзеге асырылды. «Қазақтелеком» ААҚ қарызы 1996 жылы 15144 млн. теңгені, ал 1997 жылы - 12 250 млн. теңгені құрады [2].

Тікелей инвестициялар туралы айтатын болсақ, 2003 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстанда 367 бірлескен кәсіпорын немесе 100% неміс капиталы бар компаниялар тіркелді, олардың 200-і белсенді болды. Республикада немістердің 120-дан астам өкілдіктері мен филиалдары жұмыс істейді, олардың көпшілігі Алматыда орналасқан. Бұдан басқа, қазақстандық серіктестер арқылы өз өнімдерін сатуға құқық беретін бірнеше компания жұмыс істеді.

Әрине, екі елдің экономикасының ерекшеліктерін ескере отырып, ынтымақтастықтың салаларын саралау қажет болды. Германия ірі жобаларды іске асыру үшін миллиардтаған инвестицияларды ұсынатын инвестор емес. Мысалы, неміс компаниялары инфрақұрылымдық жобаларға қатысу үшін жақсы мүмкіндіктерге ие, өйткені Қазақстан экономикасының осы секторы инвестиция үшін өте келешегі зор екені белгілі.

Шын мәнінде қазақстандық мамандарды басқару, кәсіби даярлау және біліктілігін дамытуға назар аудару керек. Германия бұл мәселелерге байланысты болашақта маңызды қолдау көрсететін болады. Қазақстан мен Германия технологиялық ынтымақтастық үшін жақсы мүмкіндіктерге ие. Көптеген қазақстандық кәсіпкерлер Германиядағы және басқа да еуропалық елдердегі өнеркәсіптік көрмелерге қатыса алады және олар тек жаңа технологиялармен танысып қана қоймай, өздерінің мүмкіндіктері мен жобалары бар әлеуетті серіктестермен байланыс орнатуға мүмкіндік береді. Қазақстан-герман экономикалық байланыстары тұрақты дамып келе жатқанын айта кету керек [3].

Германияның іскер топтары Қазақстанның экономикасының барлық салаларында көрініс тапқан. Олардың арасында «Linda Group», «Heidelberg цемент», «Knauf», «Metro Cash & Carry», «Thyssen Krupp», «BASF», «Siemens», «Henkel», «Bosch» және т.б. олар өздерінің күш-жігерімен Қазақстанның экономикасына 500 миллионнан астам еуро инвестициялады және бірнеше мыңға жуық жұмыс орнын құрып, елдің неміс технологиялары мен инновацияларын жетілдірді.

Германияның ірі өндірістік және қаржы орталықтарында Қазақстан экономикасының күндері, сондай-ақ Алматыда Германия экономикасының күндері өткізілді. Бұл іс-шаралар екі елдің шағын және орта бизнес өкілдерінің серіктестігін дамытуға ықпал етеді.

2008-2010 жж. бастап Қазақстан Республикасы мен Германия арасында 72 келісімге қол қойылды [4]. 2010 жылдың шілде айынан бастап стратегиялық ынтымақтастық жөніндегі қазақстан-герман іскерлік кеңесі (тең төрағалар - «Атамекен одағы» ҰЭП Президиумының Төрағасы Т. Құлыбаев және «Дойче Банктің» басқарушы директоры, Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Шетелдік инвесторлар кеңесінің мүшесі П. Тильс серіктестікті бастады.

Германия 2013 жылдың қорытындысы бойынша ЕО елдерінің арасында 5-ші орынға ие және Қазақстанның жетекші сауда серіктестерінің бірі болып табылады (2013 жылы өзара сауда көлемі 3,233 млрд. АҚШ долларын құрады (экспорт - 427 млн, импорт - 2,806 млрд АҚШ доллары).

2012 жылы 8 ақпанда Германияға жасаған ресми сапары барысында Мемлекет басшысы стратегиялық ынтымақтастық жөніндегі Қазақстан-Герман іскерлік кеңесі аясында ұйымдастырылған қазақстандық-германдық экономикалық жобалардың көрме-тұсаукесерінде болды.

ҚР Қаржы министрлігінің Кедендік комитетінің статистикалық деректеріне сәйкес 2015 жылдың қорытындылары бойынша екіжақты сауда айналым 2,328 млрд. АҚШ долл. құрады (экспорт - 343 млн., импорт – 1,985 млрд.), бұл 2014 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 15,7 % төмен.

ҚР Ұлттық Банкінің 2005 жылдан 2015 жылға дейінгі кезеңнің мәліметтері бойынша Германиядан Қазақстанға келген тікелей инвестициялардың жалпы ағыны 3,3 млрд. АҚШ долларын құрады (0,32 млрд. 2015 ж., 0,4 млрд. 2014 ж.). Сонымен қатар, германдық инвестициялардың 90 % Қазақстан экономикасының шикізаттық емес секторына аударылуда.

Өз кезегінде, ҚР-ның 2015 ж. 31 желтоқсандағы ГФР-ға қатысты инвестициялық ұстанымы (міндеттерді санамағандағы талаптар) 4 млрд. АҚШ долл. (4,3 млрд. 2014 ж.) құрады. ГФР-дағы қазақстандық инвесторлардың тікелей инвестицияларының жалпы саны 2015 жылы 74,3 млн. АҚШ долл. құрады (2005-2014 жж – 142,9 млн.).

Соңғы 4 жылдың ішінде Қазақстанд германдық компаниялармен бірлесе отырып, құрылыс, сауда, өндірістік өнеркәсіп, кен орындарын әзірлеу және т.б салаларында көлемін 2,4 млрд. еуроны құрайтын сомаға 19 ірі инвестициялық жоба іске асырылды. «Siemens», «Knauf», «MetroCash&Carry», «Heidelberg Cement», «Quaesta Capital», «Linde AG» т.б ең ірі әріптестер болып табылады.

Жалпы Қазақстанда германдық капиталдың қатысуымен 1500-ден аса экономикалық құрылым, оның ішінде бірлескен кәсіпорындар, неміс компаниялары мен банктерінің өкілдіктері тіркелген. 700-ден аса германдық кәсіпорын белсенді қызмет атқаруда.

Қазақстан Республикасы мен Германия Федеративтік Республикасы арасында жасалған әуе қатынасы, көлік саласындағы келісім-шарттар еліміздің экономикасын осы секторлар бойынша жаңғыртуға мүмкіндік берді. Неміс бизнесі отандық экономиканың барлық секторларында ұсынылған. Бизнес-форумдар, іскерлік кездесулер, семинарлар, конференциялар, көрмелер, презентациялар, экономикалық күндерде түрлі мәселелер мен проблемалар талқыланады, сондай-ақ оларды шешу жолдары бар. Неміс компаниялары заманауи зауыттар салуда, нарықта жаңа жұмыс орындарын ашуда. Екі ел бірлескен жобалардың жаңа мазмұнына бағытталған нормативтік құқықтық базаға ие.

Екі онжылдықтың ішінде Қазақстан мен Ұлыбритания арасында отыз шақты екі жақты келісім жасалды. Көптеген жылдар бойы екі ел халықтарының игілігі үшін мемлекетаралық әріптестікті дамытуға бағытталған ынтымақтастықтың сенімді іргетасы қалыптасты. 1997 жылғы 18-19 қыркүйекте Лондонда «Қазақстанға инвестиция салу» атты халықаралық конференция өткізілді, оның негізгі ұйымдастырушылары «IBC UK Conference Ltd.», ҚР Инвестициялар жөніндегі мемлекеттік комитеті және Ұлыбританиядағы Қазақстан Республикасының Елшілігі қатысты.

Лондонда 2012 жылы 18 қазанда, Қазақстан Республикасы Үкіметінің және Ұлыбританияда Қазақстан Республикасының Елшілігінің қолдауымен Қазақстан-Британ сауда палатасының ұйымдастыруымен қазақстандық үшінші бизнес-форум өтті. Өткен үшінші форумда Қазақстанда жаңа инвестициялар үшін қажетті, сондай-ақ облыстардың кең ауқымы бойынша идеялар республиканың негізгі бизнеспен танысу және сенім ынталандыру шаралары, іскер адамдар

арасындағы сенім нығайтуға фирма аралық қарым-қатынастардың одан әрі дамуын дайындады.

Форумның қатысушылары Қазақстандағы бизнес ортаға, жаңадан бастаушыларға арналған бизнес-инкубаторлар мәселесі қарастырылды, Лондонда жас банкирлерге тәжірибе алу мүмкіндігіне қызығушылық танытты. Батыс Қазақстандағы жеті арнайы экономикалық аймақ, олардың мамандықтары Батыс Қазақстандағы химия және мұнай-химия паркі, Қазақстанның оңтүстігіндегі жеңіл өнеркәсіп, Алматыдағы технопарк мәселесі талқыланды.

Соңғы талқылаудың негізгі бағыты көлік және коммуникация инфрақұрылымын дамыту болды. Мұнда сарапшылар инфрақұрылымды дамыту жолындағы қиындықтарды жеңу жөніндегі жоспарларды талқылады. Атап айтқанда, транзиттік арнаны және Азия мен Еуропа арасындағы байланыс бағыттарын жетілдіруге баса назар аударылды.

Сарапшылардың көбі Қазақстанда мемлекеттің мақсатты түрде экономикалық тұрғыдан дамыған өңірлерде инвесторлар үшін қолайлы жағдай жасау саясатын жүргізіп, дәстүрлі күшті облыстарда ғана емес, ел үшін елеулі жетістік деп қарастыруға келісті [5].

2013 жылдың 30 қазанында Қазақстан мен Ұлыбритания үкіметтері арасындағы сауда-экономикалық, ғылыми-техникалық және мәдени ынтымақтастық жөніндегі үкіметаралық комиссияны құру туралы Меморандумға қол қойылды.

2014 жылғы 5 қарашада Астанаға бірінші үкіметаралық комиссия отырысына Британ сауда және инвестициялар министрі лорд Ян Ливингст ресми сапармен келді.

2015 жылдың 24 ақпанында «Самұрық-Қазына» АҚ-ның Іскерлік кеңесі және Лондондағы Ұлыбританияның Сауда және Инвестициялық Агенттігі (УКТИ), сондай-ақ Қазақстандағы Британдық Сауда Палатасының өкілдігі құрылды.

Үкіметаралық комиссияның екінші отырысы 2015 жылы 3 қарашада Қазақстан Республикасы Президентінің Ұлыбританияға сапары аясында өтті, онда екіжақты ынтымақтастық мәселелері, бірқатар жобалар талқыланды. «Жаңа Жібек жолы» бастамасының аясында, «ЭКСПО-2017» және Астанадағы Халықаралық қаржы орталығын құру мәселесі қарастырылды.

Үкіметаралық комиссия қорытындысы бойынша 13 млрд. АҚШ доллары сомасына 23 құжат, оның ішінде Ұлыбританияның ЭКСПО-2017 көрмесіне қатысуы туралы келісімшарт, Халықаралық қаржы орталығын құру және дамыту бойынша ынтымақтастық туралы меморандумдар, Қазақстандағы газ құбырының құрылысы және т.б. мәселелер қарастырылды. Ұлыбританияға 12 миллиард доллар инвестиция салған, біздің нарықта 500 компания ұсынылған. Фармацевтика, түсті металлургия, мұнай-газ секторы және басқа салалардағы ынтымақтастық дамуда [6].

Біріккен Корольдік Қазақстан экономикасына, әсіресе, мұнай-газ секторына құйған тікелей инвестициялар көлемі бойынша үшінші орында. 2005 және 2014 жылдар аралығында британдық инвестициялардың көлемі 11 млрд. АҚШ долларын құрады.

Қазақстан нарығында жұмыс істейтін британдық компаниялар: «BG», «Shell», «AMEC», «Invensys», «BAE Systems», «RioTinto», «PETROFAC», «Sun Group», «Rolls Royce», «HSBC», «RBS», «EY», «Deloitte», «PwC», «KPMG», «SNR Denton», «GlaxoSmithKline», «AstraZeneca». Олардың көбі Лондондық қор биржасының тізіміне енгізілген. Сол тізімде («ҚазМұнайГаз» «Казкоммерцбанк» АҚ, «Халық Банк» АҚ, «Kcell» АҚ (Фонд нарығы), Orsu Metals Corp., W Resources, Steppe Cement, Max Petroleum, Tau Capital, Roxi Petroleum, Central Asia Metals, Frontier Mining, Jupiter Energy, Kemin Resources бірқатар қазақстандық компаниялар да бар.

Қазақстан мен Ұлыбритания әртүрлі салаларда табысты ынтымақтастық жасайды. Ресми тұлғалар мен іскер топтар Қазақстанның инвестицияларды тарту жөніндегі саясатын жоғары бағалайды. Ағылшын компаниялары мұнай-газ секторында табысты жұмыс жасайды, Каспий теңізінің қазақстандық секторын игеруде. Байланыс гуманитарлық, қаржылық, көлік және басқа

да салаларда белсенді дамып келеді.

Бизнес-форумдар іскерлік серіктестердің арасындағы сенімді нығайтуға, жаңа инвестицияларды ынталандыруға көмектеседі. Қазақстан-Британ сауда-өнеркәсіп кеңесі, Қазақстан-Британ сауда-өнеркәсіп палатасы, үкіметаралық комиссия, парламентаралық топ белсенді жұмыс істейді. Әскери ынтымақтастық аймақтық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі байланыстарды кеңейтуге мүмкіндік береді.

Қазақстан Франциямен достық пен серіктестік қарым-қатынастарын дамытуға үлкен мән береді және оны Еуропадағы және тұтастай әлемдік қоғамдастықтың басымдықтарының бірі ретінде қарастырады.

Қазақстан мен Франция арасындағы екіжақты қарым-қатынастың прогрессивті дамуына қажетті құқықтық негіз бар. Инвестицияларды өзара қорғау және қосарланған салық салуды болдырмау туралы үкіметаралық келісімдерге қол қойылғаннан кейін екі ел арасындағы құқықтық құжаттардың толық пакеті қалыптасты.

Н.Назарбаев 2012 жылдың қарашасында Францияға сапары кезінде Франция Республикасының Сыртқы істер министрі Л. Фабиусты қабылдады. Кездесу барысында екі ел арасындағы сауда-экономикалық және инвестициялық ынтымақтастықты дамытудың перспективалары, Назарбаев және Олланд екіжақты комиссиясының қызметінің қорытындылары, сондай-ақ Франция Президентінің Қазақстанға сапары мүмкіндіктері талқыланды.

Қазақстан Президенті француз сыртқы істер министрінің сапары екі жақты қатынастарды нығайтудың жоғары қарқыны екендігін атап өтті. Біз үшін Франция Еуропалық Одақ елдерінің арасында ең ірі инвесторлардың бірі болып табылады. «Қазіргі уақытта түрлі салаларда 25 бірлескен жоба жүзеге асырылуда және екіжақты ынтымақтастықты дамыту перспективалары өте үлкен», - деді Н.Назарбаев.

2005 жылдан 2015 жылға дейін Франция Қазақстанға 11,4 млрд. АҚШ долларын инвестициялады [7].

2016 жылғы 10 ай бойынша екіжақты сауда айналымы 2 млрд. АҚШ доллар (экспорт – 1,5 млрд., импорт – 500 млн.) құрады, 2015 жылғы ұқсас кезеңімен (2,8 млрд.долл.) салыстарғанда сауда айналым 28 %-ға азайды.

Қазақстандық экспорттың негізі мұнай, металл және металл өнімдері, химиялық өнімдер, ауыл шаруашылығының өнімдері болып табылады.

2005 ж. және 2016 ж. I жарты жылдығы арасындағы Қазақстан экономикасына жұмсалған француз инвестициясының көлемі 12,7 млрд. долларды құрады. Біздің елімізде француз капиталының қатысуымен 135 (2016 жылғы маусым айының жағдайына қарай) кәсіпорын сәтті жұмыс атқарып жүр, атап айтқанда «Total», «Areva», «Air Liquide», «Danone», «Vicat», «PSA», «Alstom» және т.б [8].

Қазақстан мен Франция экономикадағы барлық негізгі салаларда - мұнай, газ және ядролық, көлік, коммуникациялар, әлеуметтік және гуманитарлық салалар бойынша - 25 жыл бойы ынтымақтасуда. Біздің еліміздегі француз компаниялары өнеркәсіптік және медициналық жабдықтар, түрлі тауарлар, құрылыс материалдары және т.б. жеткізеді. Қазақстан мемлекеттік реттеудің әртүрлі формаларынан тұратын француздық нарықтық реформаларды тәжірибесін пайдалана алады.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

- 1 Архив Президента Республики Казахстан (АП РК). Ф.75-Н. Оп.1. Д. 5000. Л. 93.
- 2 АП РК. Ф.75-Н. Оп.1. Д.5000. Л. 93.
- 3 Джунусалиева Г. Германия и Казахстан: проблемы и перспективы экономического сотрудничества // KAZAKHSTAN. – 2003. – №1.
- 4 Губайдуллина М.Ш. Европейский путь Казахстана: современные перспективы в проблематике ЕС и Центральной Азии // Политические и экономические интересы Германии в Казахстане и Центральной Азии: ММНПК / Отв. ред. Б.К. Султанов. – Алматы: КИСИ при Президенте РК, 2010. – 132 с.
- 5 Казахстанская правда, 2012. – 18 октября.
- 6 Жандаулетов В. Достигнуты новые договоренности // Промышленность Казахстана. – 2015. – №12. – С.12-14.
- 7 Развивая стратегическое партнерство // Промышленность Казахстана. – 2015. – №12. – С. 9-11.
- 8 Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігі ресми сайты // URL: <http://www.mfa.kz/>

REFERENCES

- 1 Archive of the President of the Republic of Kazakhstan (AP RK). Ф. 75-Н. Оп. 1. D. 5000. L. 93.
- 2 Archive of the President of the Republic of Kazakhstan (AP RK) Ф.75-Н. Оп. 1. D. 5000. L. 93.
- 3 Dzhunusaliyeva G. Germaniya i Kazakhstan: problemy i perspektivy ekonomicheskogo sotrudnichestva // KAZAKHSTAN. – 2003. – №1.
- 4 Gubaydullina M.SH. Yevropeyskiyput' Kazakhstana: sovremennyye perspektivy v problematike YES i Tsentral'noy Azii // Politicheskkiye i ekonomicheskkiye interesy Germanii v Kazakhstane i Tsentral'noy Azii: MMNPK / Otiv. red. B.K. Sultanov. – Almaty: KISI pri Prezidente RK, 2010. – 132 s.
- 5 Kazakhstanskaya pravda, 2012. – 18 oktyabrya.
- 6 Zhandauletov V. Dostignutynovyedogovorennosti // Promyshlennost' Kazakhstana 2015. – №12. – S. 12-14.
- 7 Razvivaya strategicheskoye partnerstvo // Promyshlennost' Kazakhstana. 2015. – №12. – S. 9-11.
- 8 Kazakhstan Republics Syrtsyister ministerial websites // URL: <http://www.mfa.kz/>

МАЗМҰНЫ

Абдраханов Д.М. ЛАТЫНДАСТЫРУ МӘСЕЛЕСІНІҢ ТАРИХЫ.....	8
Алексеевко А.Н., Әубәкірова Ж.С. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕР: ТУУ МЕН ӨЛІМНІҢ АЙМАҚТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	13
Алиясова В.Н. XXI Ғ. СОҢЫ МЕН XX Ғ. БІРІНШІ ЖАРТЫСЫНДА СОЛТҮСТІК ЖӘНЕ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МҰРАЖАЙ ІСІ.....	21
Алиясова В.Н. СОЛТҮСТІК ЖӘНЕ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӨЛКЕТАНУ МҰРАЖАЙЛАРЫНЫҢ ПАЛЕОНТОЛОГИЯЛЫҚ КОЛЛЕКЦИЯЛАРЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫНА.....	27
Ғабитханұлы Қ. ҚЫТАЙДАҒЫ ҚАЗАҚТАРДЫҢ ЖАЗУ ТАРИХЫ.....	35
Далаева Т.Т. ҚАЗАҚ БОЛЫСТЫҚТАРЫНДАҒЫ САЙЛАУШЫЛАР: ҚЫЗМЕТІ ЖӘНЕ ІС-ӘРЕКЕТІНЕ ТӘН ЕРЕКШЕЛІКТЕР (XIX Ғ. II ЖАРТ. -XX Ғ. БАСЫ).....	42
Исабеков Ж.Б., Мейрманова Г.А. ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ КИІМДЕРІНІҢ ЗЕРТТЕЛУІ: ТАРИХНАМАЛЫҚ ТАЛДАУ.....	51
Қабдышев Б.Ж., Нұрғалым Қ.С. ҚАЗАҚСТАН ДЕРБЕС ПРОКУРАТУРАСЫНЫҢ НЕГІЗІН ҚАЛАУШЫ.....	57
Қалиев Ж.Н. ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫ АССАМБЛЕЯСЫНЫҢ ҚЫЗМЕТІ ЖАЙЛЫ.....	65
Қалшабаева Б.К., Қатият Қ. ҚАЗАҚТАРДЫҢ БАЛА ТУУ, ТӘРБИЕЛЕУ ҮРДСІНДЕГІ ДІНИ НАНЫМ-СЕНІМДЕРІ (Орталық Азия қазақтары материалдары бойынша).....	71
Кәрібаев С.У., Жүнісбаев С.М., Савин И.С. ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ЖАСТАРЫНЫҢ АЗАМАТТЫҚ ЖӘНЕ ЭТНИКАЛЫҚ БІРЕГЕЙЛІГІН ЗЕРТТЕУ.....	79
Қозғамбаева Г.Б., Егізбаева М.Қ. ҰЛЫ ҒАЛЫМ, ГЕОЛОГ – ҚАНЫШ ИМАНТАЙҰЛЫ СӘТБАЕВ.....	85
Қосанов С.Қ. Ш. МАРЖАНИ ЖӘНЕ ҚАЗАҚ ТАРИХЫ.....	89
Күбаев Ш.С. ХАНТЕПЕДЕН ТАБЫЛҒАН ТЕРАКОТАНЫҢ ТҮСІНДІРМЕСІ ЖАЙЫНДА.....	95
Мәжиқызы Н., Сандықбаева Ө.Д., Арыстанбекова Қ.Д. НЫҒМЕТ МЫҢЖАНИ – ЭТНОГРАФ.....	104
Мейрманова Г.А. ЭТНОГРАФИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУДЕГІ ҚАЗАҚТАРДЫҢ ҚОЛӨНЕРГЕ ҚАТЫСТЫ МӘЛІМЕТ ЖИНАУДАҒЫ ПРИНЦИПТЕР МЕН ҰСТАНЫМДАР.....	109
Момынова Г.Т. ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫНДАҒЫ ТОПОНИМИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	116
Мұсабалина Г.Т. XIX ҒАСЫРДЫҢ ЕКІНШІ ЖАРТЫСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЖЕРГІЛІКТІ БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ:РЕВИЗИЯ ТӘЖІРИБЕСІ.....	122

Нұрсұлтанова Л.Н., Санатова М.К. ҚАЗАҚСТАН МЕН ЕУРОПАЛЫҚ ОДАҚ АРАСЫНДАҒЫ САУДА -ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР.....	129
Нұртазина Н.Д. ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫНДАҒЫ ДІНИ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ ЗЕРТТЕЛУІ.....	136
Озанов А.Қ. БОС УАҚЫТ ЖӘНЕ СТУДЕНТТЕРДІҢ БОС УАҚЫТЫНЫҢ ТӘЖІРИБЕЛЕРІН ЗЕРТТЕУ.....	140
Ошанов Ж.О. 1727-1732 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ-ЖОҒАР СОҒЫСТАРЫ.....	146
Сайынова Б. «ҚЫРҒЫЗДАРДЫҢ (ҚАЗАҚТАРДЫҢ) ЖЕР ПАЙДАЛАНУ МАТЕРИАЛДАРЫ...» - ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАРИХЫНЫҢ ДЕРЕК КӨЗІ РЕТІНДЕ.....	160
Саркұлова С.Д., Берлібаев Е.Т. XX ҒАСЫР БАСЫНДАҒЫ ТАРИХ ЖӘНЕ ДІНИ МАЗМҰНДАҒЫ ҚАЗАҚ КІТАПТАРЫ.....	166
Сәрсен А.К. МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ БІЛІМ ЭТНОСАЯСАТТЫҢ НЕГІЗІ РЕТІНДЕ.....	174
Сұлтанғалиева Г.С., Төлешова У.Ж. БЕРКІМБАЕВТАР ӘУЛЕТІ: ЗАУРЯД-ХОРУНЖИЙДЕН РЕСЕЙ ИМПЕРИЯСЫНЫҢ ДВОРЯНЫНА ДЕЙІН.....	179
Уалтаева А.С. ЛАТЫН ӘЛПБИІНЕ КӨШУДІҢ ТАРИХИ АСПЕКТІЛЕРІ.....	185

СОДЕРЖАНИЕ

Абдраханов Д.М. ИСТОРИЯ ВОПРОСА ЛАТИНИЗАЦИИ.....	8
Алексеев А.Н., Аубакирова Ж.С. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ТРЕНДЫ В КАЗАХСТАНЕ: РЕГИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РОЖДАЕМОСТИ И СМЕРТНОСТИ.....	13
Алиясова В.Н. МУЗЕЙНОЕ ДЕЛО В СЕВЕРНОМ И ВОСТОЧНОМ КАЗАХСТАНЕ В КОНЦЕ XIX – ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЕ XX ВВ.....	21
Алиясова В.Н. К ИСТОРИИ ФОРМИРОВАНИЯ ПАЛЕОНТОЛОГИЧЕСКИХ КОЛЛЕКЦИЙ В КРАЕВЕДЧЕСКИХ МУЗЕЯХ СЕВЕРНОГО И ВОСТОЧНОГО КАЗАХСТАНА.....	27
Габитханулы К. ИСТОРИЯ ПИСЬМЕННОСТИ КАЗАХОВ В КИТАЕ.....	35
Далаева Т.Т. ВЫБОРНЫЕ (ВЫБОРЩИКИ) В КАЗАХСКИХ ВОЛОСТЯХ (ВТ. ПОЛ. XIX В. – НАЧ. XX В.): ФУНКЦИИ И СПЕЦИФИКА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	42
Исабеков Ж.Б., Мейрманова Г.А. ИЗУЧЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ ОДЕЖДЫ КАЗАХСКОГО НАРОДА: ИСТОРИОГРАФИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ.....	51
Кабдушев Б.Ж., Нургалым К.С. ОСНОВОПОЛОЖНИК НЕЗАВИСИМОЙ ПРОКУРАТУРЫ КАЗАХСТАНА.....	57
Калиев Ж.Н. О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АССАМБЛЕИ НАРОДА КАЗАХСТАНА.....	65
Калшабаева Б.К., Катият К. РЕЛИГИОЗНЫЕ ОБЫЧАИ, ОБРЯДЫ И ВЕРОВАНИЯ КАЗАХОВ ПРИ РОЖДЕНИИ И ВОСПИТАНИИ РЕБЕНКА (по материалам казахов Центральной Азии).....	71
Карибаев С.У., Джунусбаев С.М., Савин И.С. ИЗУЧЕНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ И ЭТНИЧЕСКОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ МОЛОДЕЖИ ЮЖНО- КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	79
Козгамбаева Г.Б., Егизбаева М.К. ВЫДАЮЩИЙСЯ УЧЕНЫЙ, ГЕОЛОГ КАНЫШ ИМАНТАЙУЛЫ САТБАЕВ.....	85
Кусанов С.К. МАРДЖАНИ И ИСТОРИЯ КАЗАХСТАНА.....	89
Кубаев Ш.С. К ИНТЕРПРЕТАЦИЙ ОДНОЙ ТЕРРАКОТЫ ИЗ ХАНТЕПА.....	95
Мажикызы Н., Сандыкбаева Ө.Д., Арыстанбекова К.Д. НИГМЕТ МЫНГЖАНИ – ЭТНОГРАФ.....	104
Мейрманова Г.А. ПРИНЦИПЫ СБОРА СВЕДЕНИЙ, КАСАЮЩИХСЯ РЕМЕСЕЛ КАЗАХОВ В ЭТНОГРАФИЧЕСКОМ ИССЛЕДОВАНИИ.....	109
Моминова Г.Т. НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМЫ ТОПОНОМИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ В ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА.....	116
Мусабалина Г.Т. МЕСТНЫЕ ОРГАНЫ УПРАВЛЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА: ПРАКТИКА РЕВИЗИЙ.....	122

Нурсултанова Л.Н., Санатова М.К. ТОРГОВО - ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КАЗАХСТАНОМ И ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ.....	129
Нургазина Н.Д. ИЗУЧЕНИЕ РЕЛИГИОЗНЫХ ПЕРСОНАЛИЙ В ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА.....	136
Озанов А.Қ. ДОСУГ И ИССЛЕДОВАНИЕ ДОСУГОВЫХ ПРАКТИК СТУДЕНТОВ.....	140
Ошанов Ж.О. КАЗАХСКО-ДЖУНГАРСКИЕ ВОЙНЫ 1727-1732 ГГ.....	146
Сайынова Б. «МАТЕРИАЛЫ ПО КИРГИЗСКОМУ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЮ...» КАК ИСТОЧНИК ПО ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА.....	160
Саркулова С.Д., Берлибаев Е.Т. КАЗАХСКИЕ КНИГИ ПО ИСТОРИИ И РЕЛИГИОЗНОМУ СОДЕРЖАНИЮ НАЧАЛА XX ВЕКА.....	166
Сарсен А.К. КУЛЬТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ КАК ОСНОВЫ ЭТНОПОЛИТИКИ.....	174
Султангалиева Г.С., Тулешова У.Ж. ДИНАСТИЯ БЕРКИМБАЕВЫХ: ОТ ЗАУРЯД-ХОРУНЖЕГО ДО ДВОРЯНИНА РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ.....	179
Уалтаева А.С. ИСТОРИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЕРЕХОДА НА ЛАТИНИЦУ.....	185

CONTENTS

Abdrakhanov D.M. THE HISTORY OF LATINIZATION.....	8
Alexseenko A.N., Aubakirova Zh.S. DEMOGRAPHIC TRENDS OF KAZAKHSTAN: REGIONAL FEATURES OF FERTILITY AND MORTALITY.....	13
Aliyassova V.N. MUSEUM WORK IN THE NORTH AND EAST KAZAKHSTAN FROM THE END OF THE 19TH – THE FIRST HALF OF THE 20TH CENTURY.....	21
Aliyassova V.N. TO THE HISTORY OF FORMATION OF PALEONTOLOGICAL COLLECTIONS IN THE LOCAL HISTORY MUSEUMS OF NORTH AND EASTERN KAZAKHSTAN.....	27
Gabitkhanuly. K. HISTORY OF KAZAKH WRITING IN CHINA.....	35
Dalayeva T.T. VYBORNYE (ELECTORS) IN THE KAZAKH’S VOLOSTS (the second half of XIX – the beginning of XX century): FUNCTIONS AND SPECIFIC ACTIVITY.....	42
Isabekov Zh.B., Meirmanova G.A. THE STUDY OF NATIONAL COSTUMES OF THE KAZAKH PEOPLE: HISTORIOGRAPHIC ANALYSIS.....	51
Kabdushev B.Zh., Nurgalym K.S. THE INDEPENDENT PROCECUTOR FOUNDER OF KAZAKHSTAN.....	57
Kaliev Zh.N. ABOUT THE ACTIVITIES OF THE ASSEMBLY OF PEOPLE OF KAZAKHSTAN.....	65
Kalshabayeva B.K., Katiyat K. RELIGIOUS CUSTOMS, RITES AND BELIEFS OF KAZAKHS AT BIRTH AND UPBRINGING OF A CHILD (based on the materials of the Kazakhs of Central Asia).....	71
Karibaev S.U., Junusbaev S.M., Savin I.S. STUDYING OF CIVIL AND ETHNIC IDENTIFICATION OF YOUTH OF THE SOUTH KAZAKHSTAN REGION.....	79
Kozghambayeva G.B., Yegizbaeva M.K. OUSTANDING GEOLOG VERSUS SCIENTIST KANYSH IMANTAEVICH SATBAYEV.....	85
Kusanov S.K. MARDZHANI AND HISTORY OF KAZAKHSTAN.....	89
Kubayev Sh.S. TO INTERPRETATION OF ONE TERRACOTTA FROM HANTEPE.....	95
Mazhikyzy N., Sandykbaeva U.D., Arystanbekova K.D. NYGMET MYNZHANI WAS AN ETHNOGRAPHER.....	104
Meirmanova G.A. PRINCIPLES AND PRINCIPLES IN EDUCATIONAL INFORMATION ON ETHNOGRAPHIC STUDIES.....	109
Mominova G.T. SOME PROBLEMS OF TOPONOMIC RESEARCH IN THE HISTORY OF KAZAKHSTAN.....	116
Mussabalina G.T. LOCAL GOVERNMENTS IN KAZAKHSTAN IN THE SECOND HALF OF THE XIX CENTURY: PRACTICE OF REVISIONS.....	122
Nursultanova L.N., Sanatova M.K. TRADE AND ECONOMIC RELATIONS BETWEEN KAZAKHSTAN AND THE EUROPEAN UNION.....	129

Nurtazina N.D. STUDY OF RELIGIOUS PERSONALITIES IN THE HISTORY OF KAZAKHSTAN.....	136
Ozanov A.K. LEISURE AND INVESTIGATION OF STUDENTS' LEISURE PRACTICES.....	140
Oshanov Zh.O. THE KAZAKH-JUNGAR WARS 1727-1732 YEARS.....	146
Saynova B. "MATERIALS ON KIRGIZ LAND USE ..." AS SOURCE ON THE ECONOMIC HISTORY OF KAZAKHSTAN.....	160
Sarkulova S.D., Berlibayev Y.T. KAZAKH BOOKS OF HISTORY AND RELIGIOUS CONTENT AT THE BEGINNING OF THE XX CENTURY.....	166
Sarsen A.K. CULTURE AND EDUCATION AS THE FOUNDATIONS OF ETHNOPOLITICS.....	174
Sultangalieva G.S., Tuleshova U.Zh. BERKIMBAYEV'S DYNASTY: FROM ZAURYAD-HORUNZHY TO THE NOBLEMAN OF THE RUSSIAN EMPIRE.....	179
Ualtayeva A.S. HISTORICAL ASPECTS OF THE TRANSITION TO THE LATIN ALPHABET.....	185

EDU.E-HISTORY.KZ

электрондық ғылыми журналы

2017. 4(12)

Бас редактор: Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген: Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 15.12.2017.

Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспагері:

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:

050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй

ҚР ҒЖБМ ҒК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Тел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru.

Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:

050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй